

Mottagare
Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning,
Enheten för statlig arbetsgivarpolitik

Vår handläggare
Carl-Peter Hedin 010-44 45 050

Er handläggare
Elin Kaikkonen

Ert föregående datum
2023-11-03

Er beteckning
Fi2023/02375

Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet (SOU 2023:45)

Inledning

Fortifikationsverket lämnar härmed sitt yttrande över betänkandet - *Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet*.

Yttrande

Fortifikationsverket ställer sig i huvudsak positiv till utredningens många förslag i betänkandet, men önskar framföra följande synpunkter.

Fortifikationsverket anser att bestämmelsen som omfattar myndighetschefer m.m. (avsnitt 7.3.5) även borde omfatta andra högre tjänstemän på förvaltningsmyndigheter som utses av regeringen, exempelvis överdirektörer. De högre tjänstemännen har en ledande ställning och även om de formellt är anställda av respektive myndighet liknar deras ställning myndighetschefens på ett sätt som gör att även dessa tjänster borde omfattas av samma regler.

Utredningen föreslår att det är arbetsgivaren som ska avgöra om en enskild arbetstagare i sin anställning ska omfattas av regleringen om övergångsrestriktioner (avsnitt 10.6). Fortifikationsverket avstyrker detta förslag. Förslaget utgör en ingripande åtgärd för den enskilde och det är ur ett rättssäkerhetsperspektiv olämpligt att arbetsgivaren fattar dessa beslut, särskilt med beaktande av den föreslagna ordningen för omprövning där det enda sättet att få en oberoende prövning av frågan är att väcka talan. Givet den förväntade handläggningstiden i domstol för dessa ärenden kommer det sannolikt inte att vara möjligt för arbetstagare att få arbetsgivarens beslut överprövat inom tiden för övergångsrestriktionen. Det finns därtill en uppenbar risk att tillämpningen av bestämmelserna i hög grad kommer att variera mellan myndigheterna, vilket också utgör en brist ur ett rättssäkerhetsperspektiv. Fortifikationsverket anser vidare att det, om förslaget trots nyss framförda synpunkt genomförs, borde finnas möjlighet att pröva detta i en oberoende

instans, förslagsvis Nämnden för prövning av statsråds och statssekreterares övergångsrestriktioner (Karensnämnden).

Fortifikationsverket avstyrker vidare utredningens förslag om förlängd karens för försvarsmyndigheter mot bakgrund av att utredningen enligt Fortifikationsverkets mening inte angett tillräckligt starka skäl som grund för detta förslag. Det framgår inte vad utredningen avser med "känsliga uppgifter", men det kan konstateras att tillgång till känsliga uppgifter inte anges som grund för att meddela restriktioner i förslaget. Fortifikationsverket anser att frågan borde kunna hanteras inom ramen för bestämmelserna om sekretess i offentlighets- och sekretesslagen. Oaktat denna invändning anser Fortifikationsverket att det i förslaget inte är tillräckligt tydligt vilka myndigheter som innefattas i begreppet "försvarsområdet". Fortifikationsverket tas till exempel inte upp som en myndighet inom försvarsområdet, men anses i andra sammanhang utgöra en försvarsmyndighet. Den föreslagna utformningen i denna del medför således en oförutsebarhet för arbetstagare avseende vilken längd på övergångsrestriktioner som kan meddelas i det enskilda fallet. Åtminstone bör det krävas att det redan av villkoret i anställningsavtalet framgår om myndigheten anses tillhöra försvarsområdet.

Beslut

Beslut om yttrandet har fattats av generaldirektör Maria Bredberg Pettersson efter föredragning av verksamhetskontroller Carl-Peter Hedin. Chefen ledningsstaben Magnus Önnestig, chefsjurist Caroline Reuterskiöld Wall, verksjurist Marcus Green, utvecklingsdirektör Jan Kinnander, fastighetsdirektör Magnus Palm och säkerhetsskyddschef Anders Henningsson har också deltagit i den slutliga handläggningen.

Maria Bredberg Pettersson
Generaldirektör